

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku Spółki "U." z siedzibą w I.

przy uczestnictwie W. Z.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 stycznia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika

od postanowienia Sądu Okręgowego w T.

z dnia 20 marca 2020 r., sygn. akt I Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ta regulacja przesądza, że orzeczenie w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zapada tylko po uprzednim dokonaniu oceny istnienia przyczyn określonych w powołanym przepisie, tylko one bowiem i ich uzasadnienie mogą być przedmiotem tzw. „przedsądu” i decydują o jego wyniku. Jednocześnie przypomnieć trzeba, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją

sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wskazując, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne:

1. czy można ustanowić służebność przesyłu, jeżeli strony łączy umowa/stosunek zobowiązaniowy (obligacyjny) na korzystanie z części nieruchomości,

2. czy można ustanowić służebność na rzecz przedsiębiorcy, jeżeli przedsiębiorstwo przesyłowe nie jest właścicielem urządzeń przesyłowych,

4. jakie cechy musi mieć przedsiębiorca, w szczególności w zakresie tytułu prawnego do urządzeń by było uznane za przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 305¹ k.c.,

5. czy ewentualne posiadanie przez podmiot innego tytułu prawnego niż własność do urządzeń wodnych jest podstawą do ustanowienia służebności przesyłu?

Skarżący powołał również przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. to jest oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powołanie we wniosku przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. zobowiązuje skarżącego nie tylko do sformułowania zagadnienia prawnego, ale i przedstawienia wyczerpującej argumentacji prawnej, że sformułowane zagadnienie rzeczywiście istnieje, przedstawiony problem jest nowy, dotychczas nierozwiązany w orzecznictwie, prowadzi do odmiennych ocen prawnych (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, Nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Przedstawione zagadnienie prawne powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, nie może natomiast mieć charakteru

kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia. Sformułowane przez skarżącego zagadnienia prawne nie odpowiadały tym wymaganiom, przede wszystkim nie mają one cechy nowości, ponieważ były przedmiotem wielu już wypowiedzi orzeczniczych, a skarżący nie przedstawił okoliczności ani argumentów uzasadniających zmianę ukształtowanych poglądów. Zauważa się przy tym, że skarżący formułując zapytanie pierwsze pomija niesporny w sprawie fakt, iż stosunek umowny łączący wnioskodawcę ze skarżącym w zakresie korzystania z jego nieruchomości wygaś, ponieważ skarżący istniejącą w przeszłości umowę dotyczącą korzystania z nieruchomości, wypowiedział. Podkreślić też trzeba, że pozostałe zapytania wiążą się ze stanowiskiem skarżącego prezentowanym w toku postępowania i podtrzymywanym w skardze kasacyjnej, że wnioskodawca nie jest właścicielem urządzeń przesyłowych. Orzekając w sprawie sąd ustalił, że wnioskodawca jest ich właścicielem. Przysługiwanie wnioskodawcy tytułu do urządzeń przesyłowych sąd wywiódł z ustalenia, że mieszkańcy, co prawda sami wykonali część wodociągu, ale w zamian za bezpłatne prawo pobierania wody przekazali go na własność podmiotu dostarczającego im wodę. Te ustalenia są ustaleniami faktów, które, stosownie do art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c., nie mogą być podważane nie tylko w skardze kasacyjnej, ale i we wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania. W uzasadnieniu uchwały dnia 27 czerwca 2013 r. III CZP 31/13 (OSNC 2014/2/11) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że spółka wodna utworzona do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń służących do zapewnienia wody dla ludności musi być traktowana, jako przedsiębiorca rozumieniu art. 43¹ k.c. W świetle powyższego zapytania sformułowane przez skarżącego nie mają w sprawie doniosłości prawnej.

W świetle powyższego brak jest też podstaw do uznania skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną z powodu, jak twierdzi skarżący, nieudowodnienia przez wnioskodawcę, że jest właścicielem urządzeń przesyłowych.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

jw